

Antwoordnota

Ontwerp Waterprogramma

Inleiding

Op 31 maart 2021 hebben Provinciale Staten van Flevoland het ontwerp van het Waterprogramma vastgesteld en voor inspraak vrijgegeven.

Het ontwerp Waterprogramma heeft van 15 april tot en met 26 mei 2021 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage gelegen. Het ontwerp Waterprogramma is beschikbaar gesteld op de provinciale website en op www.ruimtelijkeplannen.nl (plannummer NL.IMRO.9924.WaterprogrammaFL-ON01). Het ontwerp Waterprogramma is bekendgemaakt in Flevopost totaal (edities Lelystad/Dronten en Noordoostpolder), Zeewolde actueel, Almere Vandaag en Urkerland op 13 april, 14 april en 15 april 2021. Tot slot is het ontwerp Waterprogramma toegezonden aan betrokken overheidsorganen en belangenorganisaties.

In deze antwoordnota wordt ingegaan op de ontvangen inspraakreacties en de hieruit voortvloeiende aanpassingen ten opzichte van het ontwerp Waterprogramma. Verder worden in deze antwoordnota ook ambtshalve aanpassingen aangegeven die noodzakelijk zijn om enkele onjuistheden en onduidelijkheden in het ontwerp op te lossen.

Binnengekomen inspraakreacties:

	Organisatie	Datum	Registratienummer
1	Waterschap Zuiderzeeland	26-05-2021	2798219
2	LTO Noord	25-05-2021	2796638
3	Vitens	26-05-2021	2797523
4	Sportvisserij MidWest Nederland	26-05-2021	2797742
5	Inwoner	21-04-2021	2781683

Inspraakreacties

Zienswijze (samenvatting)	Antwoord provincie	Wijziging waterprogramma
Inspreker: Waterschap Zuiderzeeland		
Het waterschap onderschrijft de uitdagingen voor het watersysteem.	De provincie constateert dat waterschap en provincie het eens zijn over de uitdagingen op het gebied van water. In het Waterprogramma is op hoofdlijnen het regionale waterbeleid uiteengezet. Dit is gericht op het op orde houden van het watersysteem op lange termijn.	nee
Het waterschap geeft aan graag samen op te willen trekken, ieder vanuit de eigen taken en verantwoordelijkheden.	De provincie blijft de goede samenwerking met het waterschap graag voortzetten. Een goede afstemming en samenwerking is noodzakelijk om de doelen van het Waterprogramma te kunnen verwezenlijken	nee
Het waterschap constateert dat het watersysteem voor zoetwater onder druk staat en dat dat om strategische en integrale keuzes vraagt.	De provincie werkt graag samen met het waterschap bij het project zoetwaterbeschikbaarheid. Waterbeschikbaarheid geeft inzicht in het risico op zoetwatertekorten in een gebied, zowel in normale als in droge situaties. Afspraken maken duidelijk wat de verantwoordelijkheden en inspanningen van de overheid zijn en wat de verantwoordelijkheden en restrisico's zijn voor de gebruiker. Het gaat hierbij om de hoeveelheid oppervlakte- en grondwater en – indien van toepassing – om de (grond)waterkwaliteit. Hiermee krijgen de gebruikers inzicht in de kans op watertekorten. Gebruikers kunnen zich daarop voorbereiden, bijvoorbeeld door innovaties in het bedrijf in te voeren. Waterbeschikbaarheid is voor gebruikers ook een basis voor investeringsbeslissingen.	nee
Het waterschap biedt aan kennis in te brengen en verder te blijven samenwerken aan het watersysteem.	Provincie en waterschap hebben een gezamenlijk belang en ieder een eigen rol. De provincie kijkt uit naar een voortzetting van de goede samenwerking.	nee

Zienswijze (samenvatting)	Antwoord provincie	Wijziging waterprogramma
Inspreker: LTO Noord		
LTO benadrukt dat samenwerking met de gebiedspartijen essentieel is en dat zij hierbij kunnen helpen.	De provincie maakt dankbaar gebruik van de LTO en zet de vruchtbare samenwerking met de LTO en de andere partners graag voort bij de uitvoering van het waterprogramma.	nee
De LTO maakt zich zorgen over een aantal brede watervraagstukken en geeft aan dat deze niet alleen bij de boer moeten komen te liggen.	De provincie herkent de geschetste vraagstukken en onderschrijft het belang van samenwerking met alle relevante partners, afhankelijk van het vraagstuk. Bij de uitwerking van het beleid en de maatregelen gaat de provincie ervan uit dat alle betrokken partijen vanuit hun eigen rol hun verantwoordelijkheid nemen.	nee
LTO mist droogte en watertekort bij de uitdagingen in de infographic over het watersysteem.	De infographic is een schematische weergave op hoofdlijnen. De genoemde uitdagingen zijn niet uitputtend bedoeld. Het Waterprogramma richt zich ook op uitdagingen die er zijn voor droogte en watertekort.	nee
Met de komst van nieuwe grootverbruikers, als datacenters, komt het watersysteem steeds dichterbij haar grenzen. De provincie zal grootverbruikers moeten dwingen naar alternatieven te zoeken die zonder gebruik van zoetwater functioneren. Zoetwater blijft noodzakelijk voor de agrarische bedrijfsvoering, waar Flevoland voor is ingericht.	<p>Het waterbeleid is gericht op het op orde houden van het watersysteem voor de lange termijn.</p> <p>De komst van datacenters is een nieuw fenomeen, de provincie, het Rijk en de Zoetwaterregio Noord-Nederland hebben hier nog geen beleid voor uitgewerkt. Binnen de provincie zal hier nieuw integraal beleid op worden geformuleerd in de Datacentra-strategie. Dit gaat binnenkort lopen. De Zoetwaterregio Noord-Nederland start dit najaar met het uitwerken van beleid ten aanzien van nieuwe watervragers, en zal het Rijk hierbij betrekken.</p> <p>Overigens is onder normale omstandigheden geen gebrek aan zoetwater. Onder omstandigheden van extreme droogte treedt de verdringingsreeks in werking, datacentra zijn industriële</p>	nee

Zienswijze (samenvatting)	Antwoord provincie	Wijziging waterprogramma
	onttrekkingen en staan daarmee lager in de prioriteitsvolgorde dan de agrarische watervraag voor beregening.	
LTO werkt graag samen met de provincie bij de zoektocht naar alternatieven om agrariërs in bodemdalingsgebied toekomstperspectief te kunnen bieden. Graag ziet de LTO een aanvulling van de tekst over de huidige samenwerking tussen LTO Noord en provincie Flevoland op dit thema.	<p>De provincie is inmiddels gestart met het organiseren van een gebiedsproces Bodemdaling Flevoland in samenwerking met onder meer LTO, het waterschap en de gemeente Noordoostpolder. Doel van de samenwerking is om praktisch getoetste kennis en inzichten te verkrijgen over haalbare en kansrijke strategieën voor het grondgebruik in gebieden die door voortgaande bodemdaling in de toekomst vernatten, waardoor voortzetting van het huidige agrarische grondgebruik aldaar niet meer mogelijk is dan wel tot een aangepaste bedrijfsvoering moet leiden.</p> <p>In het Waterprogramma staat "Daarnaast worden agrariërs in de gelegenheid gesteld om een pilot te starten. Dit om te kijken naar de natte plekken op de percelen en hoe hier op een innovatieve manier in de bedrijfsvoering mee om kan worden gegaan". In de actielijst (18) is dit inderdaad niet voldoende helder geformuleerd.</p>	<p>Actiepunt 18 aangepast, gaat ook om pilot alternatief grondgebruik.</p> <p>Tekstblok in hoofdstuk bodemdaling aangepast</p>
De LTO ziet graag dat er een compensatieregeling voor wateroverlast of watertekort in het Waterprogramma wordt opgenomen.	Watertekort is een verdelingsvraagstuk. Het wordt voornamelijk veroorzaakt door de toenemende droge omstandigheden door klimaatverandering. Overheden hebben hier maar beperkte sturingsmogelijkheden en kunnen daarom ook niets garanderen. In die zin is het dan ook niet logisch dat een overheid hiervoor een schaderegeling in het leven roept. Voor wateroverlast is er voor extreme wateroverlast wel een mogelijkheid tot het verhalen van schade, mits het waterschap door nalatigheid niet aan de Flevolandse Wateroverlastnorm voldoet.	nee
De LTO ziet een discrepantie tussen agrarische onttrekkingen op het Oude Land en Flevoland. Het beleid voor tijdelijke vergunningen is niet helder.	In Zuidelijk Flevoland is reeds lang het diepe, schone, zoete grondwater exclusief gereserveerd voor de openbare drinkwatervoorziening, vanuit het verzorgingsbeginsel. Grondwater	ja, de inspraakreactie, geeft, icm die van Vitens aanleiding tot

Zienswijze (samenvatting)	Antwoord provincie	Wijziging waterprogramma
Daarnaast staat dit niet in verhouding tot regels voor agrarische sector in de boringsvrije zone.	<p>houdt zich niet aan bestuurlijke grenzen, daarom was, is en blijft de provincie continu met onze buurprovincies in gesprek over de gezamenlijke benutting van het grondwater. Op het te voeren beleid van de buurprovincies heeft de provincie zelf geen directe invloed, wel wordt geprobeerd tot afstemming te komen (voor een gelijk speelveld) en worden de eerder gemaakte afspraken en intenties bewaakt.</p> <p>Nieuwe onttrekkingen in Zuidelijk Flevoland blijven mogelijk mits deze niet dieper gaan dan de vastgestelde diepte van de boringsvrije zone. In een eventueel nieuwe vergunningsprocedure voor een onttrekking voor drinkwater wordt de termijn van tijdelijkheid uitgewerkt. Dit wordt afgestemd op de afschrijvingstermijnen.</p>	verduidelijking en aanscherping van de tekst over winbaar zoet grondwater (1.2.1.2) en interprovinciale levering (1.3.2).
Hoe gaat de provincie om met historische verontreiniging (zoals gewasbeschermingsmiddelen, medicijnresten) van grondwater?	In paragraaf 1.2.2.2 is deze problematiek uiteengezet. De aanpak is gericht op monitoring, preventie en reduceren van actuele belasting. Komende jaren wil de provincie handelingsperspectieven ontwikkelen ten aanzien van deze diffuse grondwaterverontreinigingen (maatregel 3). Historische verontreiniging van het grondwater, hoewel lastig of (bijna) onmogelijk aan te pakken, maakt hier onderdeel van uit.	nee
Grondwateronttrekking voor drinkwater leidt tot schade voor landbouw, dat ook maatschappelijk belang heeft. Daarom moeten drinkwaterbedrijven zoeken naar alternatieven, aangezien de landbouw ook investeert in waterbesparing.	Het drinkwaterbeleid (1.3) gaat uit van een aanpak, waarbij naast grondwateronttrekking maximaal wordt ingezet op waterbesparing en waterbewustzijn, en laagwaardig gebruik moet worden voorkómen en alternatieve bronnen moeten worden ontwikkeld. Bij vergunningverlening van onttrekkingen wordt landbouwschade als één van de omgevingseffecten meegewogen.	nee
Het is de taak van de provincie en het waterschap dat alle sectoren kunnen beschikken over voldoende en schoon water.	De beschikbaarheid van grond- en oppervlaktewater wordt soms fysiek beperkt, soms is het een vraagstuk van verdeling en afweging van belangen. In Flevoland is de fysieke beperking vooral door de aanwezigheid	nee

Zienswijze (samenvatting)	Antwoord provincie	Wijziging waterprogramma
	<p>van zout- en brak grondwater in de ondergrond. Hier is weinig tegen te doen, al is wel duidelijk dat elders in Nederland innovaties op dit gebied zijn gedaan die in Flevoland nog beperkt toegepast worden.</p> <p>Daarnaast is het gebruik van zoet water een verdelings- en afwegingsvraagstuk. Hierin kunnen soms verschillende belangen tegen elkaar komen te staan, zoals natuur, landbouw en drinkwateronttrekking. De provincie probeert hierin een evenwichtige afweging te maken, of kaders te scheppen voor het waterschap om een dergelijke afweging te maken.</p>	
<p>Door de prijs van water variabel te maken kan grote concurrentie tussen ondernemingen ontstaan. Graag ziet de LTO een toevoeging van de agrarische sector als betrokkene bij maatregel 4.</p>	<p>Vrijwillig drinkwaterbesparing door communicatie en waterbewustzijn alleen is niet doelmatig. Ook de beprijzing vraagt aandacht. Daarbij is het wel essentieel om op landelijk niveau afspraken te maken en waar nodig wet- en regelgeving aan te passen, om zodoende een gelijk speelveld te houden.</p> <p>Maatregel 4 van het Waterprogramma gaat over innovaties in huishoudens en bedrijven. Hiermee worden ook agrarische bedrijven bedoeld.</p>	<p>nee</p>
<p>Op dit moment heeft het water in de sloten in een deel van de provincie een te hoog zout- en ijzergehalte, wat de groei van gewassen belemmert. Via het hevelsysteem wordt vanuit het IJsselmeer zoeter water de polder binnengelaten, waardoor dat zoutgehalte omlaag gaat. Graag ziet de LTO een toevoeging van de provinciale aanpak in samenwerking met het waterschap op verzilting terug in paragraaf 1.4.</p>	<p>In het Waterprogramma zijn de beleidskaders geschetst voor een robuust watersysteem met een goede waterkwaliteit. Een doelstelling is ook om spaarzaam om te gaan met zoetwater. Dit houdt in dat ingezet wordt op het zo goed mogelijk vasthouden van water in een gebied zodat in doge perioden voldoende zoetwater beschikbaar is om in de behoefte te voorzien. Onder normale omstandigheden kan de behoefte bestaan water van buiten de polders aan te voeren. Vanuit het streven om robuustere watersystemen te creëren, wil de provincie dat zo weinig mogelijk water wordt aangevoerd.</p>	

Zienswijze (samenvatting)	Antwoord provincie	Wijziging waterprogramma
<p>Natuurvriendelijke oevers kunnen over het algemeen veel agrarisch land in beslag nemen en het is onduidelijk hoe de boer hiervoor gecompenseerd wordt.</p>	<p>De KRW-opgaven om natuurvriendelijke oevers aan te leggen is uitgevoerd/afgerond, dus vanuit KRW-perspectief is het beslag op agrarische grond en compensatie van de boer voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers in de looptijd van dit Waterprogramma niet (meer) aan de orde. Bij het uitvoeren van werkzaamheden aan de oevers en/of eventueel aanleggen van extra natuurvriendelijke oevers is het medegebruik altijd een afweging die wordt meegenomen.</p>	<p>nee</p>
<p>Bovenwettelijke maatregelen kunnen alleen genomen worden wanneer de investering een terugverdienmodel biedt voor de agrarische ondernemen. Goed om te lezen dat het Actieplan Bodem en Water als voorbeeld is genoemd.</p>	<p>Bedankt voor de bevestiging van gewenste doorgaande inzet van het Actieplan Bodem en Water (ABW) om zodoende de ontstane beweging in gang te houden. Het ABW is de eigen Flevolandse vertaling van het landelijke Deltaplan Agrarisch Waterbeheer - met aanvullend goed bodembeheer als basis - dat betrekking heeft op genoemde bovenwettelijke maatregelen om zodoende mede vorm te geven aan een gebiedsspecifieke invulling.</p>	<p>nee</p>
<p>De negatieve effecten van gewasbeschermingsmiddelen komen nadrukkelijk aan bod in het waterprogramma terwijl er maar kort wordt ingegaan op andere negatieve effectoren. LTO Noord ziet daarom graag een uitbreiding van andere effectoren op de oppervlaktewaterkwaliteit terugkomen in het waterprogramma.</p>	<p>Op Europees en landelijk niveau zijn normen voor gewasbeschermingsmiddelen opgesteld, waaraan lokaal niet wordt voldaan. Voor medicijnresten en drugsafval bestaan momenteel (nog) geen normen voor het oppervlaktewater. Hierbij is inmiddels wel duidelijk dat voor bepaalde stofgroepen, zoals bijvoorbeeld medicijnresten, een bronanpak alleen ontoereikend is. Om emissies voldoende terug te dringen zijn aanvullende maatregelen op AWZI's noodzakelijk of zelfs mogelijkwerwijs het meest effectief.</p>	<p>nee</p>
<p>Kavelsloten kunnen naast een bijdrage aan de waterkwaliteit in tochten en vaarten ook van belang zijn voor het transport van water van en naar agrarische kavels. Dit ziet de LTO graag terugkomen in het waterprogramma.</p>	<p>Goede opmerking.</p>	<p>ja, Het belang van watertransport van en naar agrarische kavels is toegevoegd aan de alinea over kavelsloten.</p>

Zienswijze (samenvatting)	Antwoord provincie	Wijziging waterprogramma
LTO Noord ziet het woord 'belangrijk' graag verwijderd worden in de volgende zin: "Het systeem wordt verrijkt door menselijk handelen. Naast het stedelijk gebied via afvalwater speelt de landbouw hierin een belangrijke rol."	Het stedelijk gebied en de landbouw spelen hierin beide een belangrijke rol. Dit is o.a. aangetoond in de verbeterde water- en stoffenbalans die voor Flevoland is opgesteld. De zinsnede dekt deze boodschap.	nee
De LTO benadrukt het belang van samenwerking en noodzaak voor pilotexperimenten voor klimaatverandering en (vooral) bodemdaling in het agrarisch gebied. Bodemdaling is een maatschappelijk probleem. Provincie en Waterschap hebben hierin een verantwoordelijkheid. Daarom vraagt de LTO om een vergoeding voor ondernemers die hun bedrijfsvoering niet kunnen doorzetten door bodemdaling.	<p>De provincie beaamt het belang van samenwerking en neemt daarin verantwoordelijkheid door een gebiedsproces Bodemdaling te organiseren en te faciliteren. Daarin zijn onder meer LTO, gemeente Noordoostpolder, waterschap en Rijks Vastgoedbedrijf betrokken. Een van de vraagstukken is het vinden van alternatieve strategieën voor de huidige agrarische functie als (ondanks maatregelen om bodemdaling te vertragen en de waterhuishouding te verbeteren) op langere termijn alsnog problematische vernatting optreedt.</p> <p>Door dit vraagstuk vroegtijdig op te pakken, is tijdig in beeld welke strategische keuzes agrarische ondernemers in problematische bodemdalingengebieden hebben, voor het omschakelen naar een andere bedrijfsstrategie. De inzet van het gebiedsproces is om praktisch getoetste kennis over haalbare en kansrijke alternatieve strategieën te ontwikkelen. Zodoende zijn zowel tijd als keuze-opties beschikbaar voor de agrarische ondernemer, om het bedrijfsrisico als ondernemer te minimaliseren.</p> <p>Een schaderegeling voor bodemdaling is echter niet wat de provincie voor ogen heeft met de samenwerking; bodemdaling in een polder is een natuurlijk proces, wat hoogstens te remmen is, maar niet te voorkomen. In die zin is de overheid er dan ook niet verantwoordelijk voor.</p>	Actiepunt 18 aangepast, tekst in tekstblok bodemdaling aangepast.

Zienswijze (samenvatting)	Antwoord provincie	Wijziging waterprogramma
Graag ziet de LTO een aanvulling op het waterprogramma waarin het IJsselmeer als zoetwaterbuffer wordt veiliggesteld. Dit houdt met name in dat de waterkwantiteit van het IJsselmeer wordt gegarandeerd zodat deze tijdens droge perioden kan worden ingezet in Flevoland en een groot gedeelte van Nederland.	In het Deltaprogramma IJsselmeergebied zijn de doelen en maatregelen voor het IJsselmeergebied als zoetwatervoorziening verankerd. Ingezet wordt op een flexibel peilbeheer om zo in de zomermaanden een zo groot mogelijke voorraad zoetwater te hebben. Gezien de toenemende klimaatverandering en toenemende vraag zijn tekorten aan zoetwater niet volledig te voorkomen. Wel kan de kans op het optreden van tekorten verkleind worden en de weerstand bij het optreden van tekorten vergroot worden.	nee
Inspreker: Vitens		
Vitens wil graag dat de provincie Flevoland terughoudend is met het toekennen van tijdelijke vergunningen.	Juist omdat de winbare hoeveelheid beperkt is, wil de provincie in de toekomst in kunnen spelen op technische innovaties en nieuwe maatschappelijke inzichten. Tijdelijke vergunningen zijn daarbij nodig. De tijdelijkheid wordt uiteraard goed afgestemd op de afschrijvingstermijn van winmiddelen en zuivering.	nee
Vitens is blij met de goede natuurlijke omstandigheden van het grondwater in de provincie Flevoland en aandacht van de provincie voor de bescherming van de grondwaterkwaliteit.	De provincie waardeert het compliment.	nee
Vitens roept, in het kader van de Omgevingswet, op tot het stevig vormgeven van de regierol en wil betrokken worden als adviseur.	De provincie wil ook onder de Omgevingswet de regierol continueren. Onder andere wordt de Lijst met gevallen van Provinciaal Belang vastgesteld. Op basis hiervan vindt het gesprek plaats aan de zgn. omgevingstafels, waar plannen en initiatieven besproken worden met gemeenten. Grondwaterbescherming heeft hier nadrukkelijk een plaats in. Als	nee

Zienswijze (samenvatting)	Antwoord provincie	Wijziging waterprogramma
	het belang van Vitens geraakt wordt, kan Vitens mede uitgenodigd worden voor een omgevingstafel.	
Waterbesparing: Vitens kan het niet alleen, gemeenten en provincie hebben een grote rol. Het beleid is duidelijk, maar wat gaat de provincie concreet doen?	De provincie heeft in principe geen stimulerende, initiërende of realisatietaak bij waterbesparing. Tegelijk gebeurt er al van alles op dit vlak, o.a. samen met Vitens, ondermeer in het WaterLab. Waterbesparing, innovaties en alternatieve bronnen vindt de provincie echter dusdanig belangrijk, dat in het kader van extra ambitie tijdelijk extra middelen voor het onderdeel Drinkwater bij het Waterprogramma zijn vrijgemaakt. In maatregel 4 zal dit vanaf 2022 concreet handen en voeten krijgen. Hierbij werkt de provincie samen met de genoemde partijen. De gemeenten worden in de maatregel nog niet genoemd onder "andere betrokkenen ". Hoewel dit niet uitputtend bedoeld is, wordt 'gemeenten' hieraan toegevoegd.	ja, gemeenten worden in maatregel 4 genoemd als betrokkene.
Het Waterprogramma stelt lastige randvoorwaarden aan de huidige export van de provincie Flevoland naar de provincie Gelderland en Utrecht.	De huidige export van grondwater was altijd al verbonden aan maatregelen bovenstreams. En de export was tijdelijk van aard bedoeld, aanvankelijk voor een periode van 20 jaar. Deze periode is verstreken. De provincie wil de levering van grondwater aan de provincies Gelderland en Utrecht vooralsnog continueren, mede omdat er in Flevoland vooralsnog geen tekort is. De provincie wil echter wel vasthouden aan de eerdere afspraken en intenties. De zienswijze geeft aanleiding om de tekst op dit punt te verduidelijken en aan te scherpen.	ja, tekst is verduidelijkt en aangescherpt.
Vitens wil goed blijven samenwerken met de provincie Flevoland en de buurprovincies aan de stijgende vraag naar drinkwater.	Gezien het gezamenlijke vraagstuk wordt door de provincie nauw samengewerkt met andere provincies en het drinkwaterbedrijf. Bedankt voor het compliment	nee

Zienswijze (samenvatting)	Antwoord provincie	Wijziging waterprogramma
Inspreker: Sportvisserij MidWest Nederland		
De sportvisserij geeft een uitvoerige beschrijving over de georganiseerde sportvisserij en de verbinding met het Ontwerp Waterprogramma.	De provincie heeft kennis genomen van de uitgebreide toelichting over de georganiseerde sportvisserij en de verbinding met het Waterprogramma	nee
Sportvisserij Midwest Nederland vraagt een prominenter plek voor recreatie en toerisme in het waterprogramma.	Het meer prominent benoemen van recreatie en sportvisserij past niet bij het detailniveau. Het Waterprogramma beschrijft immers het waterbeleid op hoofdlijnen. Daarnaast wordt recreatie (waaronder sportvisserij) meerdere keren benoemd.	nee
Sportvisserij Midwest Nederland vraagt aan provincie en waterschap om bij de aanleg van natuurvriendelijke oevers rekening te houden met de sportvisserij/bereikbaarheid van oevergebonden recreatie en daarbij de sportvisserij op voorhand te betrekken.	De KRW-opgaven om natuurvriendelijke oevers aan te leggen is uitgevoerd/afgerond. Bij het uitvoeren van werkzaamheden aan de oevers en/of eventueel aanleggen van extra natuurvriendelijke oevers is het rekening houden met medegebruik altijd een afweging die wordt meegenomen.	nee
Sportvisserij Midwest vraagt de provincie en het waterschap om naast de ecologische doelen ook de mogelijkheid open te laten om wateren aan te wijzen waar de recreatieve functies prevaleren boven de ecologische doelen. Daarnaast worden zij als direct belanghebbende graag betrokken bij een verdere uitwerking van doelen en maatregelen voor wateren in het landelijk en stedelijk gebied en de waardevolle kleine wateren.	Bij het afleiden van de Doelen Overige Wateren is medegebruik altijd een afweging geweest. In alle stedelijke wateren is de recreatie en de sportvisserij expliciet aan bod geweest. Dit heeft er soms ook toe geleid dat de recreatie het doorslaggevende belang is geweest bij de keuze van het doel. Zo is er soms voor gekozen het beheer af te stemmen op de kleine recreatievaart of de sportvisstand. Dit staat in de factsheets voor Doelen Overige Wateren.	nee
De sportvisserij wil recreatie toegevoegd zien als maatschappelijke functie waarvoor facilitering nodig is.	De opsomming met maatschappelijke functies is niet uitputtend bedoeld.	nee
Sportvisserij Midwest Nederland vraagt de provincie en de waterbeheerders om binnen het stedelijk	Bij het afleiden van de Doelen Overige Wateren in het stedelijk gebied is medegebruik altijd een afweging geweest. In alle stedelijke wateren is de recreatie en de sportvisserij expliciet aan	nee

Zienswijze (samenvatting)	Antwoord provincie	Wijziging waterprogramma
waterbeleid ruimte te laten voor beheer en onderhoud van viswater.	bod geweest. Dit heeft er soms ook toe geleid dat de recreatie het doorslaggevende belang is geweest bij de keuze van het doel. Zo is er soms voor gekozen het beheer af te stemmen op de kleine recreatievaart of de sportvisstand. Hierdoor is er binnen het stedelijke waterbeleid ruimte voor het beheer en onderhoud van viswater.	
Sportvisserij Midwest Nederland ziet op steeds meer plekken vissen in de problemen komen als gevolg van droogte. Graag gaan zij met de provincie en het waterschap in gesprek om een protocol vissen in nood op te stellen.	De provincie ziet geen directe rol of taak voor zichzelf weggelegd. Het opstellen van een protocol vissen in nood sluit beter aan bij de werkzaamheden van het waterschap.	nee
Sportvisserij Midwest Nederland uit haar zorgen over medicijnresten en microplastics in het water.	De provincie heeft oog voor dit vraagstuk. Het Waterprogramma gaat in op milieuvreemde stoffen (waaronder medicijnresten en microplastics).	nee
<p>Sportvisserij Midwest Nederland vindt het goed om te horen dat de provincie nadenkt over het beheer en onderhoud van de natuurvriendelijke oevers. De sportvisserij wil graag de recreatieve functie behouden en betrokken worden bij het aanwijzen van de natuurvriendelijke oevers en oevergebonden recreatie compenseren als dit verloren gaat.</p> <p>Geadviseerd wordt om het onderhoud van bestaande natuurvriendelijke oevers een hogere prioriteit te geven dan de aanleg van nieuwe natuurvriendelijke oevers.</p> <p>Ook het verzoek of de provincie kan nagaan of de mogelijkheid bestaat om een grote lengte natuurvriendelijke oevers aan te leggen op één plaats.</p>	De KRW-opgave om natuurvriendelijke oevers aan te leggen is volledig uitgevoerd in Flevoland. Er is voor aankomende periode geen concreet voornemen om meer natuurvriendelijke oevers aan te leggen. Een grote lengte natuurvriendelijke oevers op één plaats als een groot paai- opgroeigebied is dus vooralsnog niet aan de orde. Bij het eventueel aanleggen van extra natuurvriendelijke oevers wordt medegebruik van de oever altijd als afweging meegenomen. De provincie geeft komende periode hogere prioriteit aan het onderhouden van natuurvriendelijke oevers dan aan de aanleg van oevers.	nee

Zienswijze (samenvatting)	Antwoord provincie	Wijziging waterprogramma
<p>Sportvisserij Midwest Nederland is in de meeste overige water voor het stedelijk gebied, de kleinere wateren en wateren in het agrarisch gebied de visrechthebbende van deze wateren. Vanwege deze gebruikersfunctie vinden zij beheerafspraken met waterbeheerders belangen. De uitwerking hiervan willen zij in visparels mogelijk maken binnen de doelen overige wateren. Ze willen provincie en waterschappen vragen rekening te houden met recreatie (met name sportvisserij) en wateren aan te wijzen waar recreatieve doelen prevaleren boven ecologische doelen.</p>	<p>Bij het afleiden van de Doelen Overige Wateren is medegebruik altijd een afweging geweest. In alle stedelijke wateren is de recreatie en de sportvisserij expliciet aan bod geweest. Dit heeft er soms ook toe geleid dat de recreatie het doorslaggevende belang is geweest bij de keuze van het doel. Zo is er soms voor gekozen het beheer af te stemmen op de kleine recreatievaart of de sportvisstand.</p>	<p>nee</p>
Inspreker: inwoner		
<p>De inspreker vraagt aandacht voor medicijnresten en bemestingsnormen. Met name in de Oostvaardersplassen. Er dient bepaald te worden hoeveel grote grazers er in de Oostvaardersplassen mogen lopen en daarop dient te worden gehandhaafd. Als tip wordt meegegeven om de grootste vervuilers als eerste te noemen omdat dit een duidelijker beeld geeft.</p>	<p>Het Waterprogramma beschrijft het regionale waterbeleid op hoofdlijnen en hierdoor worden precieze getallen en details niet benoemd. Achterliggende detailinformatie kan gevonden worden in de bijlagen.</p> <p>Landelijk en Europees zijn er normen voor gewasbeschermingsmiddelen, echter voor medicijnresten (en drugsafval) bestaan deze momenteel nog niet.</p> <p>Het waterbeleid van de provincie gaat over de waterkwaliteit, bij de Oostvaardersplassen toegespitst op de Natura2000 doelen. De aantallen grote grazers in de Oostvaardersplassen staan hier los van. Via het beleidskader Oostvaardersplassen, zoals eerder vastgesteld door Provinciale Staten, is een streefstand grote grazers opgenomen.</p>	<p>nee</p>

Ambtshalve wijzigingen

Deze antwoordnota bevat ook een aantal ambtshalve wijzigingen ten opzichte van het ontwerp Waterprogramma, waarmee onjuistheden en onduidelijkheden worden verholpen.

Samenvatting van de ambtshalve wijzigingen:

- Verduidelijking van de tekst over winbaar zoet grondwater voor drinkwater;
- Verduidelijking van het provinciale standpunt over grondwateronttrekkingen voor de drinkwatervoorziening;
- Verduidelijking van de teksten over de nutriëtnormen;
- Toevoegen disclaimer in factsheets Kaderrichtlijn Water;
- Aanpassingen in factsheets naar aanleiding van nieuwe inzichten;
- Bij de toetsing wateroverlast is het zichtjaar 2085 opgenomen;
- Tekstuele aanpassingen, ter verduidelijking en voor de consistentie;
- Verbeteren taal- en spelfouten en onjuiste verwijzingen.